

Ne tikai aizslēgt, bet vēl arī pazemot

Lauku vidusskolas absolventa grēksūdze. Dāvids Rubens

Datums: 02.02.2024 **Izdevums:** Latvijas Avīze

Esmu Rudzātu vidusskolas absolvents un nekad neesmu juties lepnāks par šo faktu kā tagad, kad aptuveni simts lauku skolas ar vieglu roku pakļautas reorganizācijas vai slēgšanas draudiem. Šajā neprātā redzu, cik stipri ir skolotāji, audzēkņi, viņu vecāki un visa vietējā lauku sabiedrība, kas ne tikai ik dienu saskaras ar bezspēcības sajūtu, redzot, kā Latvijas nākotne iekārta trauslā pavedienā, bet ir spiesti cīnīties pret pazemojumu, atspēkot melīgus argumentus un nemitīgi sev atgādināt, ka ir jāsauglabā miers, lai neatstātu "histērisku, mazizglītotu ļautiņu iespaidu", par kādiem mūs labprāt iztēlotu tie, kas stūrē šo reformu.

Savu skolas laiku atceros ar vislabākajām atmiņām. Pat nodalot emocijas no faktiem, varu droši teikt, ka kvalitāte bija ļoti laba. Gan pamatskolas, gan vidusskolas posmā piedalījās valsts olimpiādēs, gūstot dažāda kaluma medaļas (turklāt dažādos priekšmetos – bioloģijā, latviešu valodā un literatūrā, vēsturē, ekonomikā u. c. priekšmetos). 10. klasē biju to sešu Latvijas skolēnu vidū, kuri piedalījās Eiropas Savienības dabaszinātņu olimpiādē Slovēnijā. Jāmin, ka no visiem dalībniekiem četri bija Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas audzēkņi, viens no RTU Inženierzinātņu vidusskolas un tad vēl es – mazās Rudzātu vidusskolas audzēknis. Varbūt arī kāds toreiz pavīpsnāja par manu izcelsmi, bet, sudraba medaļai karājoties kaklā, visas šaubas bija klievētas. Tagad jau kā students Rīgas Tehniskajā universitātē un pilna laika darbinieks varu teikt – nevienā brīdī neesmu atskatījies uz saviem skolas gadiem, ar nožēlu atzīstot – jā, to man neiemācīja.

Tieši pretēji. Atceros garās stundas kopā ar skolotājiem, gatavojoties olimpiādēm. Reizumis pulkstenis rādīja jau septiņi, kad beidzot devos mājās no konsultācijām, par kurām skolotājiem nekāda papildu samaksa nebija. Tikai viņu godaprāts un vēlme strādāt, lai palīdzētu jaunam censonim. Tāpēc tagad tik sāpīgi ir dzirdēt apgalvojumu, ka lauku skolas ir nekvalitatīvas. Kad skatos uz skolotājiem, kas visu mūžu veltījuši bērniem un izglītībai, bet tagad spiesti stāvēt aukstumā ar plakātiem rokās, lūdzot žēlsirdību, man kaunā jānolaiž acis. Vai tāda ir mūsu kā valsts pateicība par nesavtīgu atbalstu, kurš, ko tur noliegt, tik bieži nav ticis pat pienācīgi atmaksāts. Un, protams, runājot par izmaksām, nāk arī otrs lielākais pārmetums – lauku skolas tērē naudu, ko varētu iztērēt racionālāk. Jo lauku cilvēks jau nav pilntiesīgs sabiedrības loceklis. Viņš jau kaut kā izdzīvos tāpat, saspiedīsies, apklusīs, nomierināsies. Laikā, kad teju visi ieguldījumi jau tāpat koncentrējas Rīgas un citu lielo pilsētu apvidū, cilvēki reģionos nav kurnējuši, bet pieņēmuši esošās tendences, kā vienīgo vēlmi izvirzot skolu saglabāšanu, lai nodrošinātu saviem bērniem labāku nākotni. Bet tagad tiek atņemts pat tas. Ironiski jājautā, vai mēs tiešām esam tik tuvredzīgi, ka sāksim taupīt uz mūsu nākotnes rēķina? Pat zaglis nezog no savām mājām, bet mēs... mēs šodien iztērēsim rītdienas kapitālu. Kura ilgtspējīgi domājoša valsts ko tādu atļautos?

Šajos smagajos laikos, kad pasaulē valda nemiers, kad mums būtu jābūt kā dūrei, par kuras kopības spēku ienaidniekam nevajadzētu ne mirkli šaubīties, esam nonākuši tādu reformu priekšā, kas lielā daļā cilvēku radīs dziļu jo dziļu vilšanos. Un ticiet, nekas mani nesatrauktu mazāk par politiķu reitingiem, bet zem sitiena ir valsts kopējais tēls. Ja cilvēki neredz, ka valsts ir gatava aizstāvēt viņus, vai cilvēki būs gatavi cīnīties par savu valsti? Tāpēc, ja ir kādas durvis, pie kurām es vēl varu aizkļauties, tad ieklausieties – tas nav tikai par skolām, tas nav tikai par laukiem, tas ir par visu Latviju.